

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. Quarta morientium tentatio contra spem ratione præsumptionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

4. Tentantur ægroti à malo dæmone circa spem. Quando enim fidem auferre non potest, cum qua omnes virtutes supernaturales euertuntur, saltem spem conatur quatere, & quidem duplice ariete. Si quos enim scit latioris esse naturæ, & ingenij confidentioris, qui à morte non tantopere abhorreant, eos nimia sui suorumque meritorum fiducia, occulta superbia, arrogancia & vanitate implet. Sin autem nouit aliquos indolis esse tristioris, & vitæ negligentioris, & malè sibi consciens, ad alterū trahit extreūm, nimirum deiectionis animi, tristitia, pusilla-nimitatis, magnę de diuina misericordia diffidentię, ac demum etiam desperationis. Quamquam interdum versis velis nauigat, & mutatis armis pugnat. Nam etiam s̄epe illos ipsos, qui meritò de periculo suo deberent metuere, si eos nequit præcipitare in barathrum desperationis, impellit eos ad vanam gloriam, complacentiam, & nimiam securitatem, aut etiam præsumptionem suorum meritorum: Ut tantum cogitent de sua liberalitate, aut operibus bonis, quæ aliquando fecerunt, scelerum suorum penitus obliuiscantur, illa in immensū augentes, ista stolidè extenuantes, quasi Deus tantum sit misericors, justitiam autem non curat. Neque injustos dumtaxat molitur coniçere in desperationem, sed interdum etiam viros virtuti deditos, bonos seculares, & Religiosos ipsos, circa ultimum vitæ tempus, desperatione tentat. Vtrime sunt scopuli, & pericula naufragiorum. Nam & qui sibi nimium fidunt, pœnitentia non opus esse arbitrantur, & qui desperant, quidquid demum agant, inutile esse existimant. Sic capti pereunt, qui victores possent triumphare. Ut ergo possint vincere, utrisque diuina bonitas prospexit; illis quidem, vnde præsumptionem deponant, istis autem, vnde in spem assurgant. Ne enim quisquam sibi applaudat, sibiique de suorum meritorum confidentia promittat securitatem, sapientia oculorum suorum judiciorum formidandos exitus proposuit; vtque modestè de nostris virtutibus sentiremus, voluit nos nescire, utrum amore, an odio digni simus. Quād multa, sub Eccl. 9. 14 specie & nomine virtutū, virtua latent? Quād pauca sunt opera, sine macula? Quād multis in rebus sumus culpabiles? Quād multa peccata vel non agnoscimus, vel obliuioni mandamus?

Ooooo 2

VIII.

Et

662 Cap. LX. Morientium spes pœnitentia, & auxiliū in tentationibus.

Et ea ipsa, quæ nos scimus perpetrasse, quām tepidē luimus? Si viri multi sanctissimi, diuinum adire tribunal trepidauerunt, quid nos confidimus? quid præsumimus de nostra vita, tot erroribus obnoxia? De S. Abbatे Arsenio legimus, eum in extremo vitæ tempore magno timore perculsum metuere visum, à discipulis interrogatum: *Pater, in veritate & tu times?* Quibus respondit: *Timor, qui nunc in me est, semper fuit in me.* Cuius animi etiam Iob fuit, qui dixit: *Semper quasi tumentes super me fluctus timui DEVUM, & pondus eius ferre non potui.* Et Abbas Agathon, post vitam sanctissimam, morti proximus, cùm mirificè formidaret, dixit: *Alia sunt iudicia DEI, alia hominum.* Et aliis Abbas, Sisois dictus, adeò integræ castitatis vita fuit, vt illi animam auctu-
ro CHRISTVS ipse se præsentem sisteret visendumque, & tamen eum supplex rogauit, vt sibi adhuc modicum tempus concede-
ret ad pœnitentiam peragendam. Hæc exempla remediaque
Dei morientibus dedit contra nimia fiducia præsumptionisq;
tentationem.

IX.

Gen. 4. 13.

Verūm consuetius est frequentiusque, & quodammodo naturale, vt homines, illa ultima vitæ hora sibi timeant, & impudillanimitatem cadant, ac desperatione sollicitentur; præser-
tim vel alijs scrupulosi, vel qui prius nimis sibi frœnum conscientiæ laxauerunt. Quæ enim antè illis astutus tentator extenuauit, & vt leuia nihilique facienda propinavit, ea tunc cùm derum summa agitur, in immensum extollit, & mira quadam fascinatione, apparere facit ipsa diuinâ immensaque Dei misericordiâ maiora, vt cum desperato illo fratricida dicant:
Maior est iniquitas mea, quām ut veniam merear. Sicut ergo homini sano diabolus, vt peccet, suggerit Deum esse elementissimum & ad indulgendum pronissimum, adeoque peccata esse parui facienda, ita, teste Climaco, in angustijs mortis & instantis iudicij posito Deum rigidissimum, & peccatorum etiam occultorum & in confessione omissorum grauitatē exaggerat, vt jam actum de sua salute putet. Si huc morientem dicit hostis, vicit. Ne ergo ducat, benignus Iudex ea omnia, ad spem nostram roborandam suppeditauit, quæ initio huius capitil de eius misericordia recensuimus. Ad quæ accedunt sequentia & solatia & auxilia.

Nam